



БІАГРАФІЯ

Шаўчонак Марыя Сіланцьеўна – 11.05.1944 года

Нарадзілася ў в. Новы Востраў Клічаўскага р-на Магілёўскай вобл. Паэтэса, журналістка. Член СПБ. Лаўрэат прэміі імя А.І.Дубко ў намінацыі “Пісьменнік года” у 2005 г.

У 1965г. скончыла філалагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Працавала настаўніцай у Ракавіцкай СШ, у 1966 – 1978гг. – у Шчучынскай раённай газеце “Савецкая вёска”. З 1978г. – старшы рэдактар аддзела літаратурна-мастацкіх праграм Гродзенскай абласной студыі тэлебачання. Працавала ў выдавецтве інстытута сучасных ведаў, у Гродзенскім абласным аддзяленні СПБ (з 2001 па 2002г.).

Першы верш надрукавала ў 1954г. (газета “Піянер Беларусі”). Друкавалася ў калектыўных зборніках “Рунь” (1964), “Краю мой Нёман” (1989), «Літклуб» (2006), у альманахах “Нябесны знак”, у рэспубліканскіх

часопісах і газетах. У Саюзе пісьменнікаў з 1979г. Выдала кнігі “Белая ластаўка” (1971), “Свята зямлі” (1976), “Бацькоўскае імя” (1981), “Расарасінка” (1985), “Белыя свечкі каштанаў” (2005), “Искорка сердца” (2006). Стварыла абласное грамадскае літаратурна-мастацкае аб’яднанне, якое выдае альманах “Нябесны знак”. Звесткі пра яе можна знайсці ў “Беларускай энцыклапедыі”, у кнігах “Памяць” Клічаўскага р-на і “Памяць” Шчучынскага р-на. Жыве ў г.Гродна.

Я тут жыву

Я тут жыву. Жыву па-рознаму,
Пабуду трохі тут яшчэ.
Мне тут для розуму і роздуму
Зручней, утульней і ямчэй.

На ўсё былое аглядзеца,
Былое ўсё перацаніць,
І ў сэрца кропельку цяпельца,
З былога ўзятую, ўжывіць.

Няхай яна штуршком тым будзе,
Які наноў асветліць дні
І передасць зямлі і людзям
Магніт сардэчнай дабрыні.

* * *

Навальніца адсекла свае карані,
І за хмарай панёс яе вецер.
Лёгка подых палёгка спалоханых ніў
Падхапіла намоклае вецце.

Цішыня. Толькі музыка кропляў
з галін.
Толькі сполахі дальняй вясёлкі:
Гэта час нараджэння паданняў-былін,
Гэта час, калі толькі ўсё,
толькі

пачынае і дыхаць, і жыць
пачынае ўсё быцца нанова.
Хіба ж можна імгненняў такіх
не любіць,
Не знайсці для іх лепшага слова?

* * *

Музыка летняга дня:
Фонам найперш – цішыня.
Сола птушынай сям’і,

Нот у ім больш ад сямі.
Басам з падстрэшка чмялі
Голасна ў лад загулі,
Недзе высока з-пад хмарак
Тоненька ўторыць камарык.
Пчолкі смяюцца: “Дзынь-дзынь,
Ты, брат камар, не адзін”.
Мушкі вядуць сваё “ля”.
...Поўдзень.
Спявае зямля.

Дамоў паеду

Заўтра паеду дамоў,
Мне весялей дома будзе,
Дом мяне прыме без слоў
І ні за што не асудзіць.

Люба я дому свайму
Стомленай, злой ці вясёлай.
Рад ён прыезду майму,
Не папракне ані словам.

Нібы ў абдымкі свае
Ён мяне ў сцены схавае.
Дом мой, ты цэлы сусвет,
Крэпасць і келля святая.

На праменьчыку тонкім

На праменьчыку тонкім,
агніста гарачым
Калыхалася белай хмурынкі
сцябло.
Паварочвала сонца на радасць,
удачу,
Але радасці-ўдачы пакуль не было.

І здавалася: хмарка як толькі скранецца,
Паплыве, ці растане,
ці знікне з вачэй –
Незвычайнае штосці
адбудзецца ў сэрцы,
І зямлі ўсёй ад гэтага
стане лягчэй.

Уяўлялася гэтак,
А хмарка стаяла,
Да яе падплылі яшчэ
новыя дзве.
І не хмарка –

надзея на ўдачу растала,
Згас праменьчык.
Няўжо так закончыцца дзень?

* * *

Пішу пра лета і зямлю,
Пішу пра вечар і пра ранне.
Пішу пра тое, што люблю,
На што гляджу з замілаваннем.

Дзень цэлы сёння – без людзей,
Замест людзей
са мной прырода.
Мяне напоўніць гэты дзень
Сваёй суцішанай лагодай.

Засвеціцца зялёны ліст
На яркім сонечным рэнтгене.
А сэрца ірванецца ўвысь,
Нібы паднімецца з каленяў.

* * *

Сярод беллага дня, цёмнай ночы,
Калі сэрца змірыцца не хоча, -
Апушчу ў цішыню свае вочы,
Апушчу ў глыбіню свае вочы.

Апушчу свае вочы я ў сэрца,
Пагляджу, што ў ім робіцца-б'ецца,
Што на дне ў ім –
бурштын або сажа, -
Хіба ж сэрца ўсю праўду не скажа?
Хочуць вочы заўсёды многа,
Але ў сэрца –
свая дарога.

Фарэль

Купаецца летні дзень
У чыстай рачной вадзе.
Плыве, абмінаючы мель,
Сама прыгажосць – фарэль.
На двух берагах ракі
Сочаць яе рыбакі.
Сядзяць, закідваюць вуды,
Вераць нязменна ў цуды.
А рыбка за пагардай зірне –
І ў глыбіню нырне!

“Ха-ха”, - засмяецца сонца, –
Сядзіце тут хоць бясконца,
Сядзіце вы ўвесь свой час,
А толькі фарэль –
не для вас”.

Суцяшэнне

Я. Х.

О, не кажы: ніхто цябе не любіць,
Ніколі ў гэта не паверу я.
Анёл і неба ўсім спрыяюць людзям,
Пакуль трымае тых людзей зямля.

Сайму Анёлу ціха памаліся,
Душэўнай раўнавагі прычкаай,
Калі цябе забылі, адракліся,
Зямля не адрачэцца – цвёрда знай.

Любая табе кветачка ўсміхнецца,
Абдыме ветрык, змые ўсё вада,
І ўбачыць тваё раненае сэрца,
Што ўяўнаю была яго бяда.

Пакінуты хутар

Даўно пакінуты счарнелы,
Вартуе хутар цішыня.
Над ім плыве хмурынкай белай
Яго ўспамін былога дня.

За век ён столькі перабачыў
Гаспадароў, дзяцей, старых.
Чуў столькі песняў, крыку, плачу,
Што і цяпер ён помніць іх.

І паўтарае ўсё, як быццам,
Калі начны агорне змрок,
Старому хутару не спіцца,
Напружвае ён слых і зрок.

І ўсё чакае, спадзяецца,
Што хтосьці выгляне з-за дрэў,
Што зноў заб’ецца яго сэрца,
Што ён яшчэ не састарэў,

Што венуца жыццё пад стрэхі,
Хоць гэтых стрэх амаль няма.
...Але нікога. І над лесам
І дні і ночы – цішыня.

* * *

Паэзія – голас Багоў.
А ў Бога няма такіх слоў,
Каб клікаць да згубы, да войнаў, -
Ён мудры, ён светлы, спакойны.

Кране і абудзіць святое ў душы –
Калі гэта голас ад Бога.
Паэзія, Бог – спарышы:
Нябеснае ў сэрцы зямнога.